

NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA ŠEJVAL

National natural landmark Šejval

Romana PRAUSOVÁ

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, středisko Pardubice,
tel. 466 79 75 89, e-mail: romana_prausova@nature.cz

Klíčová slova: Šejval, *Hippuris vulgaris*

Národní přírodní památka (NPP) Šejval byla vyhlášena v roce 1982 na ploše 2,34 ha. Hlavním předmětem ochrany byla bohatá populace prustky obecné (*Hippuris vulgaris*), která byla v rybníku Šejval nalezena v roce 1973. V době vyhlášení byl rybník Šejval jedinou lokalitou tohoto druhu ve východních Čechách a jednou ze šesti v rámci celé České republiky.

NPP zahrnuje kromě rybníka s rákosinami také vlhké louky na severním a jižním břehu, olšiny a vrbiny. Hlavní předmět ochrany, tj. výskyt prustky obecné, byl v NPP naposledy potvrzen v roce 1996 (FALTYSOVÁ, BARTA et al.). Taktéž další ohrožené druhy, např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*) a další nebyly ve vlhkých loukách posledním inventarizačním průzkumem potvrzeny (FALTYSOVÁ 2004). Hlavní příčinou je ponechání lokality samovolnému vývoji. Louky jsou degradované, hojně se v nich vyskytují ruderální druhy. Vysokou pokrývnost v loukách mají náletové dřeviny. Hospodaření na rybníce je intenzivnější než v době vyhlášení NPP. Dochází k zaměňování rybníka a šíření monocenózy rákosu obecného (*Phragmites australis*).

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR zajišťovala managementové práce na vlhkých loukách, na nichž v roce 2003 obnovila pravidelné kosení a odstraňování sklizené biomasy. Vzhledem k nepřítomnosti hlavního předmětu ochrany v NPP (tj. prustky obecné) je nutné uvažovat o smyslu ochrany této lokality. Za možný krok, který by mohl vést k obnově předmětu ochrany, lze považovat šetrné odbahnění rybníka, při kterém budou obnoveny mělké zóny při jeho okrajích (biotop prustky obecné). Část rybníčního sedimentu v mělčinách by musela zůstat zachována jako případný zdroj diaspor tohoto druhu. S odbahněním by nutně souviselo i snížení intenzity rybníčního hospodaření a úplné vyloučení býložravých ryb z rybí obsádky. Návrhy managementu v NPP jsou zahrnuty v nově zpracovaném plánu péče o NPP Šejval na období 2005 – 2014.

Summary

Hippuris vulgaris is an endangered species of vascular plants that was found in pond Šejval in 1973. The pond Šejval together with meadows and *Alnus* forests were declared to be the national natural landmark Šejval in 1982. *Hippuris vulgaris* has not been found in this natural landmark since 1996. Spontaneous succession prevails in this locality. Meadows are degraded. Ruderal plants, trees and shrubs have a large cover. Some parts of the meadows have been mown since 2003. The pond is silted up. Pond management is too intensive. Only pondclearing can help to renew the population of *Hippuris vulgaris* in this natural landmark.

Literatura

- FALTYSOVÁ, H., BÁRTA, F. et al., 2002: Pardubicko. In: Mackovčín P. a Sedláček M. Chráněná území ČR, svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Ekocentrum Brno, *Praha*, 316 p.
- FALTYSOVÁ, H., 2004: Inventarizační průzkum NPP ŠEJVAL z oboru botanika (průběžná zpráva za rok 2004). [Depon. In: AOPK ČR, *Pardubice*].
- Rezervační kniha NPP Šejval [Depon. In: AOPK ČR, *Pardubice*].

Došlo: 10.1.2005

